# CZYTANKA
## Stenografii polskiej i ruskiej
szkoły
LUBINA OLEWIŃSKIEGO.

Nr IX. Lwów, 1° Maja 1865. Rok II.

Z litogr. J. Kostkiewicza.

## Stenografia jako przyszłe pismo powszechne.

Mowa i pismo są podstawą wszelkiej oświaty; co się mową rozpoczęło dokończyło się pismem, na tych bowiem dwóch czynnikach polega uobyczajenie i wykształcenie ludzkości. Jak potrzeba obok mowy wprowadziła pismo w życie, i jak z czasem wyższy stopień oświaty, życie duchowe i konieczność udzielania się wywołały pismo głoskowe, tak też, jeżeli nas wszystko nie myli – stoimy dziś znowu

w przededniu nowej epoki piśmiennej.

Czasy nasze wymagają naturalnego przeistoczenia pisma w taki sposób, iżby za jego pomocą można myśl ulatującą z wymówionem słowem pochwycić.

Cel ten da się tylko stenografią osiągnąć, która myślom uczuciom i słowom w tej samej chwili, w której one powstały, zdoła pismem zabespieczyć warunki istnienia; odpowiadając zaś tym wymagalnościom, stała się stenografia ostatecznym wyrazem pisma, do którego duch ludzki w poczuciu swem doszedł tak samo, jak w cyfrowem piśmie arabskiem dla liczb, jak w włoskiem piśmie notowem dla muzyki. Wszystkie inne pisma, zauważa bardzo trafnie filozof Rozenkranz zawisłe są od przypadku, stenografia zaś jest najracyonalniejsza, a zatem ostatnia postacią pisma, inne pismo, któreby bardziej niż stenografia odpowiadało przeznaczeniu swojemu, nawet w idei nie istnieje; można ją wprawdzie ulepszyć, ale innem pismem nie da się ona zastąpić.

---

## Золотиі зерна.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Лѣнивство скрываеся часто пôдъ именемъ спочинка и думае такимъ способомъ оминути справедливую почесть на котру заслуже.

Треба, щобы розумъ бувъ надзирателемъ нашихъ утѣхъ, если ихъ яко чистыхъ и правдивыхъ вкушати хочемъ.

Рѣдко способнôсть зновъ появляеся, если ю кто не розумно разъ изъ рукъ выпустить.

Якій хосенъ зъ богатствъ, если только на самôмъ посѣданю оныхъ поперестаеся і употребленье только надае имъ единой вартости.

---

# Stenografia w Rossyi.

# Zdanie niemieckiego Towarzystwa Stenografów w Pradze o broszurce: „Den stenografirenden Slaven“.

[illegible] 9.10 [illegible]

[illegible] *) :

[illegible] 65; [illegible]

[illegible] t' [illegible] d' [illegible] ć [illegible] dź [illegible]

[illegible]

„ei“, [illegible] „ie“ [illegible] „je“ [illegible]). [illegible] niwa, [illegible] lipa, [illegible] liczba, [illegible] niw, lip, liczb. [illegible] „e [illegible] a“ [illegible] dama, jama, gada [illegible] dam, jam, gad, [illegible] dech, pcha [illegible] a“ [illegible].

[illegible] taka, [illegible] tka? [illegible] „i [illegible] y“ [illegible] pyt [illegible] pit [illegible] syna [illegible] sina, kozy [illegible] kozi, tysy [illegible] lisy, tany [illegible] tani.

[illegible] „u“ [illegible] gaduta [illegible] gdula, [illegible] obtuda.

[illegible] „dż“ [illegible] drozdże, dżuma, dżdżysty, zagwoździony, jeżdżę, gwieżdżę.

[illegible] „t" (: [illegible]
„l" [illegible] taska [illegible] laska, tą
pać [illegible] łapać, wół [illegible] wół, [illegible]
[illegible] = kutak [illegible] 12 [illegible] kátek
[illegible] kulek [illegible].
[illegible] „ć, dź, ś, ź, ḿ, ń, f́, ẃ
[illegible] dz [illegible] = c, dz
s, z, m, n, f, w [illegible]
[illegible]
kos, koś, kuc, kuć, won, woń,
kusy, kusi, nos, noś [illegible]
[illegible]
[illegible] „i" [illegible] koń [illegible]
koňe (: [illegible] cogner [illegible] baigner:) [illegible] konie. [illegible] „i" [illegible]
[illegible] „n".
[illegible]
[illegible] „ie" [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] (: kůň,
koňův, sňatek) [illegible] (: koně,
sněm:) [illegible] (: paní,
nikdy:) [illegible] (: ťápati,
košťal). [illegible]
[illegible]

[illegible] „z" [illegible] „ż" (: [illegible]
j) [illegible] „sz" (: sch [illegible]) [illegible]
„g" [illegible]
[illegible] „s" [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]: pasza, pasa, paszę,
pasę, koszą, kosą, kosza, kosa,
kasza, kasa; [illegible]
„szcz" (: [illegible] schtsch:) [illegible] „ść".
[illegible] „ß" [illegible]
[illegible] „s" [illegible] „z" [illegible]
[illegible]: gesund, Semmel:) [illegible] „s"
[illegible]
[illegible] „s" [illegible]
[illegible]
[illegible] „i" [illegible] = liczba,
= niw, [illegible] = dba, =
twa (: [illegible] 14:) [illegible]!
[illegible] „ż" (: [illegible] = żona:) [illegible]
[illegible] „w" [illegible]
[illegible] czorty i czwarty.
[illegible]

M. Suchecki.

# Medium tenere debeas.

J.R.S.

# Uwiadomienie.

Reskryptem z dnia 31. marca b.r. do l. 2749 C. U. uznało wysokie c. k. Ministerstwo Stanu starania p. L. Olewińskiego około szerzenia na polu literackim w dalszych kołach wiedzy stenografii.

Dyrekcya Towarzystwa Stenografów polskich i ruskich wzywa wszystkich p. t. miejscowych Członków Towarzystwa, ażeby żadnych jakichkolwiek czynności bez poprzedniego zawiadomienia o tém Dyrekcyi nieprzedsiębrali; czynności bowiem takie tylko na niekorzyść Towarzystwa wypaść mogą; przezco uchybiu się statutom każdego z Członków obowiązującym.